

Strømme ud over den Ungdom, som levede paa disse Læreranstalter. Dette har Ungdommen ikke nu. Tiden er slappende, og derfor siger jeg, de trænge svært til at komme ud, hvor der er aandelige Livsrørelser, og til at prøve adskilligt ved andre Skoler, stifte Forbindelse med andre Skolers Lærere. Gøre de ikke det, ender det med, at Folkeskolens Lærere afsondre sig som en ringere Kaste, hvis sociale Stilling ogsaa efterhaanden vil synke, og de højere Skolers Lærerkæfter ville saa blive rekruterede med Lærere fra de akademiske Kredse, med en Mængde cand. mag.'er, der ville trænge sig ind i Realskolen, Mellemskolen o. s. v., hvor der nu bruges Folkeskolelærere til rig Nytte for disse Skoler. Man vil paa den Maade udelukke den pædagogisk uddannede Lærerstand fra disse Skoler, hvor ellers mange af dem — ogsaa flere end nu — vilde kunne havne, hvis de blot havde Ret til at tage en Smule Anciennetet med sig. Jeg er ganske klar over, at alle Skolemænd, som have noget Overblik over disse Forhold, fuldt ud i Realiteten ville give mig Ret.

Jeg anser dette for en fuldt forsvarlig Retorsion over for en saa aparte Behandling fra et enkelt Medlems Side, som er min Partifælle, og som har siddet i Udvalget sammen med mig, og som jeg ingen Anledning har givet til at rette et saadant Angreb paa mig. Jeg skal ikke omtale Udtalelser om andre, mindre væsentlige Ting, men skynde mig med at slutte, idet jeg anbefaler Udvalgets Ændringer til Vedtagelse og paa Mindretallets Vegne de to Ændringer, som ikke ere tagne tilbage.

Ingvard Jensen: Mine Udtalelser kunne vist ikke bevirke en forandret Affattelse, hverken af Lovforslaget i dets Helhed eller af dets Enkeltheder. Jeg skal derfor heller ikke udtale mig vidtløftigt. Kun om et Par af Ændringerne vil jeg paany tilkendegive min Mening. Først angaaende Mulktsystemet. Jeg beklager i høj Grad, at den højtærede Minister staar saa stærkt paa dette nu indførte System. Af Udvalgets Betænkning kan jeg dog forstaa, at dette holder lige saa stærkt paa Systemet som Ministeren, og saa vidt jeg kan se, finder Udvalget, at dette Mulktsystem har haft en gavnlig Indflydelse. Der føjes ganske vist til — og det er ganske rigtigt — at Systemet har en Skavank, men den Skavank, der peges paa i Betænkningen, er ikke den største. Den

værste Skavank derved er, at man derigennem berøver Forældrene deres naturlige Ret og Myndighed. Det er for mig Hovedsagen. Det er min fuldeste Overbevisning, at man ikke opnaar meget med Hensyn til Udvinglingen af Børnens Kundskabsfyldte ved disse rigoristiske Bødestemmelser. Jeg har tværtimod den Opfattelse, at man vilde opnaa gunstigere Resultater ved at stille Forholdet noget friere, og navnlig kan jeg slet ikke forstaa, at man ikke kan gøre den Indrømmelse, at de kommunale Myndigheder fik noget mere at sige i dette Forhold, end de nu have. Det maatte vist overmaade let kunne lade sig gøre, og det burde i det mindste være saaledes, at Kommunalbestyrelserne fik nogen Myndighed til at fritage for Mulkten for enkelte Dage. Det var absolut den Opfattelse, der gjorde sig gældende, den Gang vi fik Skoleloven af 1899. Men denne Opfattelse har man ikke mere. Kommunalbestyrelserne kunde dog overmaade let faa den Myndighed derved, at der føjedes en lille Ændring til § 2 i Lovens Slutning, saalydende: at hvor Kommunalbestyrelsen finder, at særlige Omstændigheder tale derfor, kan den give en saadan Fritagelse. Nu maa man holde sig til Lovens Bestemmelser med Hensyn til, hvad der er lovlige Fritagelser. Ud over dette kan man ikke komme, og det giver Anledning til, at man øver megen Uret og fremkalder megen Misfornøjelse.

Der sad for et Par Dage siden en Mand nede paa Tilhørerpladsen, som var kommen i den uheldige Stilling, at hans Kone maatte ligge paa Hospitalet. Han havde 5 smaa Børn; han var selv i en offentlig Virksomhed og kunde ikke tage sig af disse Børn, af hvilke den ældste Pige var 13 Aar. Hun kunde godt passe de to andre mindre skolepligtige Børn, naar hun havde kunnet faa Lov til at blive hjemme. Men det kunde ikke lade sig gøre, og han var altsaa nødt til at omgaa Loven, for at frigøre sig for de Udgifter, der vare forbundne med at faa Børnene passede, nemlig ved at melde dem ud af Skolen. Det kan jo lade sig gøre, naar de ere under 12 Aar. Men det er en Fejl. Det er løjerligt, at Udvalget, som passer saa nøje paa, at ingen skal omgaa Loven, ikke har henvendt sin Opmærksomhed paa dette Punkt, saa det har kunnet sætte en Stopper for den Slags Ting. Jeg beklager, som sagt, hele dette System, og jeg tror ikke det medfører noget godt, men derved er der jo ikke noget at gøre,